4de. JAARGANG. CURACAO DEN 3n SEPTEMBER 1887. N° 192

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur:
JAN ELLIS, *Curaçao*, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Arubá*, — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire*. — Playa.
UITSLUITEND AGENT VOOR FRANKRIJK
Teissedre, 39 Rue Paradis Poissonnière, Parijs.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

HET PAUPERISME.

(Slot).

—o—

Oorzaken van het pauperisme vinden wij in de vermindering der moreele orde, in de slechte politiek en in den achteruitgang van het maatschappelijk leven der menschen. Vooral in de vermindering der moreele orde ontmoeten wij een hoofdoorzaak; uit het volgende zal het voldoende blijken.

Men weet, en elk rechtgeaard mensch is er van overtuigd, dat ongodsdienstigheid en onwetendheid den mensch tot den laagsten trap van verlaging op zedelijk gebied brengen. Hieraan ontleent het pauperisme meer dan iets anders zijn oorsprong; want de vaders verwaarloozen de moreele opvoeding hunner kinderen, en al zou de Staat ook wezenlijk voor de zedelijke ontwikkeling van het individu op school zorg dragen, het enkele goede zaadje verstikt, maar het kwaad schiet welig op en wordt gevoed door den bedorven adem der ouders. Hoe zal men iets goeds kunnen verwachten van een onwetend, ongodsdienstig mensch, die door de ellende en de akeligheden der verschrikkelijkste armoede gefolterd wordt! Hij zal zelfs aan een monster gelijk kunnen worden; alle lage en schandelijke hartstochten tieren welig in zijn onbeteugeld en stomp gemoed. Hij heeft immers niets anders te vreezen dan de justitie van den Staat, en aan deze hoopt hij door sluw overleg te ontkomen; hij wacht slechts zijn tijd af en volvoert de misdaad, die hij koelbloedig berekend heeft. Alom, waar het pauperisme groote verhoudingen aanneemt, ziet men de misdaden in getal aangroeien.

Niet alleen dus is het pauperisme een schrikbarende ramp met betrekking tot het stoffelijk verval, dat het medebrengt, maar ook omdat daardoor het zedebederf zoo geweldig wordt voortgeplant. Wanneer een werkman om een of andere reden onbekwaam is geworden voor den arbeid, makkers bijeen zoekt om zich met hen tot een corporatie te vereenigen, dan mist hij de machtige idee van den godsdienst om hem te beteugelen; want de eeuw, die hem zou beschaven en verlichten, heeft hem geen godsdienst geleerd. Hij moet immers niets meer gelooven dan het tastbare, het stoffelijk zichtbare! Wat belet zulk een ongodsdienstig, dom schepsel, om zich tegen de maatschappij te verzetten en zich op haar te wreken, die hem alleen als werktuig gebruikt heeft, maar hem in zijn ongeluk niet weet te helpen of op te beuren? Geen wetten kunnen hem weerhouden om aan zijn huisgezin haat in te prenten tegen de rijken, om deelgenoot te worden van hunne bezittingen onder de leus van *rechten op te vorderen*; waarom zal hij, wanneer er genoeg op zijn licht ontvlambaar gemoed gewerkt is, geen wapen in de hand nemen om zijn evenmensch, die hem in den weg staat, te dooden? Het is toch onmogelijk den mensch alleen met menschelijke wetten te regeeren; de vervallen mensch beschouwt die slechts als banden, hem door zijne gelijken aangelegd. De moderne Staat erkent geen bovenmenschelijk gezag.

Op de tweede plaats zijn er politieke oorzaken, die de vreeselijke plaag, door ons besproken in het leven roepen. Natuurlijk denken wij het eerst aan den oorlog, maar niet minder aan den permanenten oorlogstoestand, waarin de Europeesche Staten leven, sedert het hoogste recht van God en de menschen door de rampzalige revolutionnaire beginselen der nieuwere tijden geschonden werd. De oorlog zelf is een allervreeselijkste ramp.

Al weten wij het gelukkig slechts van hooren zeggen wij weten dat de akkers onbebouwd blijven, de fabrieken verbrand en de winkels gesloten worden, de handel verlamt en de schok der eerste tijding reeds soms velen tot den ondergang brengt, terwijl ten slotte dikwijls het land geheel ten onder gaat en tot een wingewest verlaagd wordt. In zulke tijden vragen vele handen om arbeid, doch te vergeefs, en dan dreigt de vijand, het pauperisme, met akelig gehuil en geklaag.

Maar de permanente oorlogstoestand is niet veel beter, omdat de voorwaarden voor een rustig maatschappelijk leven, voor handel en nijverheid ontbreken, en de bronnen van bestaan of geheel opgedroogd zijn of zoo traag vloeien, dat voor velen geen of slechts onvoldoend onderhoud te vinden is. Voeg daarbij de nadeelen van het vrijhandelstelsel, en ge hebt nieuwe en zeer krachtige oorzaken van het pauperisme gevonden.

Onder de oorzaken, die wij in den achteruitgang van het maatschappelijk leven ontmoeten, zien wij de opeengehoopte schatten in handen van enkele bezitters, die, als kinderen hunner eeuw, de rechtvaardigheid des gewetens niet meer kennen, omdat zij geen godsdienst hebben. De verdeeling van den rijkdom heeft gelegenheid gegeven tot het ontvouwen van duizend theoriën, doch alles is nog raadselachtiger dan ooit te voren. Wij zullen deze theoriën hier niet gaan ontleden noch onderzoeken in hoe verre sommigen het recht op hunne zijde hebben. Wij bevestigen eenvoudig, dat de schromelijk ongelijke verdeeling van het kapitaal, die hier en daar aangetroffen wordt, mede oorzaak is van den vooruitgang van het pauperisme; het is een blok, dat wij op onzen tocht ontmoeten; hoe dit verplaatst moet of kan

FEUILLETON.

DE RELIGIEUZE ORDEN IN DE MAATSCHAPPIJ.

(Vervolg.)

Hoe voortreffelijk de invloed is, dien de religieuzen op het Christelijk leven des volks uitoefenen, getuigt ons de geschiedenis van die gewesten, waar zij als missionarissen werkzaam zijn geweest.

Hoe heerlijk is niet het beeld der Christelijke maatschappij, die eenmaal in de nieuwe wereld, onder de stammen van Paragay en Uragay, door hun bemoeiing tot stand kwam! Welke voortreffelijke toonbeelden van Christendeugd en heldenmoed hebben weleer opgeleverd China en Japan, bewerkt en gevormd door de zonen van den H. Dominicus en Ignatius, door den grooten Xaverius vooral! Zij zochten de kinderen der wildernis op in hunne dichte bosschen en verborgen spelonken, om ze te vereenigen tot burgerlijke en kerkelijke gemeenten; zij leerden hen niet slechts nederknielen voor het kruis van Christus, maar er ook de kracht putten om vol geestdrift verbanning, foltering en dood te gemoet te gaan, ten einde den schat des geloofs te bewaren.

Kunnen de kloosterlingen zooveel vruchten voortbrengen door hun karakter, hunne beginselen en offervaardigheid, die vruchten worden nog vermenigvuldigd door het groote getal medewerkers, die de Orden meestal kunnen uitzenden. De stem der gehoorzaamheid geldt hier als het commando van een generaal, die een leger in beweging zet werwaarts hij wil, en zijne troepen concentreert waar de nood het dringendst is. Zij daarentegen, die niet tot eene Orde of Congregatie behooren, zullen zonder organisatie nooit in zoo grooten getale opkomen, dikwijls niet weten waar het meeste nut te stichten is, en somtijds niet durven gaan waar het meest gevaar dreigt of het meest te lijden is.

Niet minder heilzaam zijn de religieuze Vereenigingen voor het sociale leven. Nimmer wellicht had de geschiedenis zooveel wanorde en ellende behoeven op te teekenen, indien men nooit en nergens hun invloed belemmerd had. De geestelijke Orden treden altijd op voor het beginsel des gezags, iets wat voor den Staat van onschatbaar belang is. Het princiep *alle macht komt van God!* wordt nergens volkomener gehuldigd en strenger doorgevoerd dan in de kloosters. Zou men hieruit al niet gereedelijk het feit kunnen verklaren, dat zij doorgaans het eerst en het meest blootstaan aan de sloopingswoede en vervolgingsmanie van muiter en oproerigen?

De regeeringen hebben in den loop der tijden meer dan eens hare overtuiging doen blijken van de beteekenis der kloostervereenigingen in sociale aangelegenheden. Hoezeer onze moderne eeuw den religieuzen geest ook haat en zich vijandig tegen hem overstelt, in tijden van gevaar strekt de radelooze staatsman smeekend de handen naar de kloosterlingen uit of roept hen uit de ballingschap terug, om door hunne middelen den geest van gewelddadig verzet te weren of te bannen; in de ellenden des oorlogs zijn het de kloosterlingen, die als troostende engelen de troepen volgen en in de hitte des gevechts oog en schreden richten werwaarts jammer en geween hen roept. Daar kust de stervende soldaat dankbaar de hand der religieuse, die zijne wonden verbond; daar zegent de veldheer den geestelijken vader, die als aalmoezenier de manschappen in het gezicht des doods voor wanhoop behoedt, hun Christelijken moed inspreekt en, terwijl ze op het punt zijn tal van vijanden te ontmoeten, hen eerst met God bevriend maakt.

In nog ruimeren zin zijn de geestelijke Orden voor de maatschappij een weldaad; en wel vooreerst omdat ze een toestand van overbevolking voorkomen. In onzen verlichten tijd, nu alle goeds van stoom en fabrieken moet komen, heeft men de laatste ook dienstbaar trachten te maken om genoemd maatschappelijk kwaad te beletten. Weldra bleek het dat eene overbevolking van de slechtste soort door dit moderne middel tot stand kwam en dat in het afschaffen der kloosters het beste tegenmiddel was verworpen.

De Vereenigingen van kloosterlingen vulden steeds eene leemte aan in de sociale verhoudingen, die thans meer en meer merkbaar wordt, zij namen een zeer hinderlijk gebrek uit de samenleving weg. Om dat gebrek beter te doen uitkomen, is het noodig hier eenige gegevens der statistiek te laten voorafgaan. Het getal vrouwen, die wegens de wanverhouding der beide seksen en wellicht ook wegens de staatkundige onhandigheden van moderne regeeringsmannen, genoodzaakt zijn zon-

worden, behoort niet tot het plan van onze bespreking. Alleen zeggen wij, dat dit in Engeland vooral een der hoofdoorzaken van het pauperisme kan heeten. Op een bevolking van 32 millioen zielen hoorden wij het getal bezitters op het lage cijfer van 48 duizend te stellen. Men zal ons wijzen op groote handels- en industriëele ondernemingen, wij vergeten die niet; waar vele fabrieken zijn, daar is de handel groot en breed ontwikkeld, maar daar ook komen al zeer gemakkelijk dagen van crisis, en de werkman wordt er bij den kwijnenden handel broodeloos door gebrek aan werk. Is hij zonder onderwijs en godsdienst opgevoed, dan wordt zijn huis in zulke dagen al spoedig een akker voor het pauperisme met al zijne gevolgen. Juist bij die volkeren, dien anderen in handel en fabriekswezen overtreffen, schiet het onheilspellende kwaad het diepst wortel.

Na deze zichtbare oorzaken, waarvoor de minst ontwikkelde mensch niet blind kan zijn, te hebben opgesomd, willen wij nog zeggen, waar volgens de meening van elken Katholiek de middelen zijn, om dit groote kwaad te genezen, dat noodzakelijk wanorde en anarchie moet voortbrengen. In het ware, diepe, duister dezer goddelooze tijden zien wij slechts één licht, en dat is de godsdienst. Deze alleen kan den gevallen en vervallen mensch weer opheffen tot besef van eigen waarde en hoogere roeping, de diep geschokte gemoederen tot kalmte aanmanen en redden van den ondergang, die dreigt te komen.

De godsdienst — en daarom ook het godsdienstig onderwijs— kan den werkman leeren om gelaten en tevreden zijn lot te dragen; hij kan bij den rijke liefde instorten voor zijne lijdende broederen, wier lot hij op zoovele wijzen kan verzachten; hij kan den Staatsman den weg toonen, waarop alleen het heil der maatschappij kan gevonden worden.

Liefdadigheid en arbeid! ziedaar den sleutel om het geheim van het pauperisme te ontsluiten. Het kwaad is diep en ernstig; van de wetten alleen kan men geen redding verwachten, maar deze zal slechts kunnen komen van een terugkeer tot de goede zeden op den weg des Christendoms.

Liefdadigheid en arbeid! dat zijn de heilmiddelen, die het pauperisme kunnen genezen. De godsdienst voert deze middelen noodzakelijk mede. De liefdadigheid is de dochter des Christendoms, en hij is vindingrijk op elk gebied; hij verschaft werk in den edelsten vorm.

Liefdadigheid en arbeid! vergeten wij het niet.

STAND DER MAAN.

L. K. 10 Sept. 10 u. 27 min. A. M.

Opkomst der Zon:
10 September 5 u. 54 min.

Ondergang der Zon:
10 September 6 u. 6 min.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements Besluiten.

Curaçao, den 2n. Sept.. 1887.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 29 Augustus jl. No. 513, is bepaald dat de vaartuigen komende uit havens van *Cuba* in de Caracas-baai aan eene quarantaine zullen worden onderworpen voor den tijd van 21 dagen met inbegrip van de reis.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 31 Augustus jl. No. 515 is aan den Heer Mr. *E. I. van Lier*, plaatsvervanger van den Kantonrechter en Auditeur bij de Schutterij op *Curaçao*, een buitenlandsch verlof voor den tijd van een jaar verleend.

De Gouvernements Secretaris,
HELLMUND.

— Bij Koninklijk Besluit is de heer Mr. E. Opzoomer, advocaat en plaatsvervangend Kantonrechter te Gouda, tot lid van het Hof van Justitie in deze kolonie benoemd.

— Dinsdag 30 Augustus, den feestdag van de H. Rosa de Lima is op San Fuego door den HoogEerw. Heer F. E. C. Kieckens, den eersten steen gelegd van het gebouw bestemd voor het „Internaat."

Precies te vijf ure, toen de Eerw. Heeren leden van de Commissie voor R. K. Scholen en eenige andere genoodigden, waaronder ook de HoogEerw. Heer Mgr. M. A. Baralt en de WelEd. Heer Elias Araujo zich bevonden, te zamen vereenigd waren in het huis van den Hoogwaardigen Administrator van het Vicariaat, gingen allen, waarbij ook de Eerw. Fraters van de Congregatie van Tilburg zich aansloten naar het terrein, waar de nieuwe stichting zal opgetrokken worden. In weinige woorden verklaarde daar de HoogEerw. president der Katholieke Schoolcommissie de beteekenis van de te beginnen plechtigheid, en ging daarna over tot de inzegening van den steen volgens de voorschriften der Katholieke Kerk.

Wij hopen dat het „Internaat", door welke oprichting weer opnieuw aan een dringende behoefte van het Katholicisme voldaan wordt, talrijke elèves kunne opnemen en rijke vruchten moge opleveren voor Kerk en Maatschappij.

— Woensdag jl. is in deze kolonie de 7de verjaardag van H. K. H. Prinses WILHELMINA HELENA PAULINA MARIA met zeer veel opgewektheid gevierd.

In den morgen speelde de kapel van het garnizoen eenige muziekstukken als eene aankondiging van den feestdag en 's avonds waren honderde toeschouwers aan de beide zijden van de haven op de been om te kunnen genieten van dat echt fantastisch gezicht van een versierd drijvend vlot, waarop eenig muziek door dezelfde kapel werd uitgevoerd, dat algemeen geroemd en geprezen wordt.

Van zonsopgang tot zonsondergang wapperde de Nederlandsche driekleur van de openbare gebouwen, de in de haven aanwezige schepen en eenige particuliere woningen. Ook hadden de verschillende Consulaten van ons eiland hunne respectieve vlaggen geheschen ter eere van ons geliefd Prinsesje.

—Donderdagmorgen is aan de werf *Mattey* het lijk van een drenkeling uit het water gehaald. Deze was kok van het Amerikaansche barkschip *William Beazly*, dat in deze haven ligt. Sedert Dinsdag vermiste men hem aan boord.

— Met dankbaarheid maken wij hier melding van eene lijst ter herleiding van halve *sols* in guldens door de *Imprenta Copriles* vervaardigd en uitgegeven en ons dezer dagen toegezonden.

— Naar wij vernemen heeft de te Washington, V. S. van N.-Amerika, gevestigde *American Telephon Company*, aan ons koloniaal bestuur concessie gevraagd tot het aanleggen van een telephoonnet in het Stadsdistrict alhier.

(*De Vrijmoedige*).

BUITENLAND.

ITALIË.—Ter gelegenheid van het priester-jubileum van Z. H. Paus Leo zal de geestelijkheid van Antwerpen den H. Vader een prachtig en kostbaar geschenk aanbieden, bestaande uit drie bisschopsstaffen, drie borstkruizen met ketting, en drie ringen. Deze voorwerpen zijn bestemd om door Z. H. aan de bisschoppen der missiën gegeven te worden.

— De H. Vader, die geen enkele gelegenheid laat voorbijgaan om de wetenschap te ondersteunen, heeft den Eerw. paters Ferrari, Luis en Ruddi gelast naar Rusland te reizen om daar de zonsverduistering te bestudeeren, die aldaar in de vorige maand zichtbaar was. Daar evenwel de Jesuïeten uit het Russische Rijk zijn verbannen en daar geen enkel priester, van welk geloof ook, in Rusland mag reizen zonder *visum* des ministers van Binnenlandsche Zaken, zoo moest het Vaticaan voor de bovengenoemden de vergunning van Rusland aanvragen. De Russische vertegenwoordiger bij het Vaticaan heeft door een tusschenpersoon aan den staatssecretaris gemeld, dat de minister van Binnenlandsche Zaken de gewenschte vergunning verleend heeft. De Eerw. pater Ferrari S. J. is een oud vriend en medewerker van den beroemden astronoom pater Secchi. De EE. PP. Luis en Ruddi, Oratorianen, zijn leerlingen van den zelfden geleerde. In het niet ver van Moscou gelegen Twer hebben zij hunne waarnemingen gedaan. Voor dit doel moet Twer het best ingerichte observatorium bezitten. De Eerw. pater Ferrari leidde het astronomische, de Eerw. pater Luis het photografische gedeelte van den arbeid.

— De gemeenteraad van Stradella heeft besloten, dat gedurende de maand Augustus de stadsvaan met rouwfloers omhangen zou zijn uithoofde van het overlijden van den heer Depretis. Op het huis van den overleden minister zal een opschrift geplaatst worden.

De heer Flourens, Fransch minister van Buitenlandsche Zaken, en graaf Kalnoky hebben aan het Italiaansch gouvernement de betuiging hunner deelneming doen toekomen; de Duitsche Kroonprins heeft de zijne gericht tot mevrouw Depretis.

—Aan *Le Monde* wordt uit Rome geschreven, dat, blijkens een door den H. Stoel ingesteld onderzoek, de Italiaansche regeering weder eens het postgeheim geschonden heeft. Door middel van eene scheikundige oplossing werd één der aan de Nuntii geadresseerde en behoorlijk verzegelde brieven geopend. Men koos daartoe een brief aan een der meest verwijderde nunciaturen, opdat de vertraging het minst de aandacht zou trekken. De nota werd gecopiëerd [waarbij men in den haast een volzin oversloeg], en de brief weder verzegeld en verzonden. Vervolgens nam men een afschrift van het afschrift (zoodat noodzakelijk dezelfde uitlating zich herhaalde), en zond er een aan de *Agence Havas*, terwijl het andere aan de *Riforma* werd verstrekt, opdat de openbaarmaking ter gelegener tijd gelijktijdig zou kunnen geschieden. De berichtgever van *Le Monde* voegt er bij, dat de H. Stoel deze schending van het postwezen officiëel ter kennis van de Mogendheden zal brengen, als een nieuw bewijs van 's Pausen gebrek aan vrijheid in zijn noodzakelijk verkeer met de Katholieke wereld.

—De Paus heeft den Engelschen Hertog van Norfolk tot ridder Groot Kruis van de Christus-orde benoemd.

---

der betrekking of levenstaak te blijven, bedraagt in Engeland 3 à 400 duizend en van diegenen, welke niet kunnen uitgehuwelijkt worden, gaat het aantal 500000 te boven; in Beieren zijn 72000 vrouwen meer dan mannen. Wat moet er nu van deze overvloed van vrouwelijke personen geworden, die in het huwelijk geen positie en plichten d. w. z. geen vaste bediening kunnen bekomen? Wel heeft men op dit vraagstuk in den tegenwoordigen tijd de aandacht gevestigd en de zaak als een gebrek in de sociale verhoudingen aangezien; het heeft aan pogingen niet ontbroken om op een geschikte wijze daaraan eene oplossing te geven; maar na de ijverige krachtsinspanning mag men zich nog niet verheugen in het geringste succes. Men heeft aan de aanzienlijke schare van het zwakke geslacht, die buiten den echt moeten leven, de wereldlijke ziekenverpleging, het onderwijs in volksscholen en tot zekere mate de mindere posten bij telegraaf- telephoon- en spoordienst opgedragen om haar eenige bediening en beroepsbezigheid te bezorgen; doch voor ziekenverzorging zijn er slechts weinigen geschikt, evenzoo voor de school en minder nog voor genoemde staatsposten. Om de twee eerste bedieningen behoorlijk te vervullen, wordt eene groote mate van zelfopoffering vereischt, gewaarborgd door de gevestigde overtuiging, dat de aangenomen betrekking levenstaak is. Waar zal men nu dat bewustzijn bij leeken aantreffen? "Ik geloof daaraan niet," zegt de protestantsche geschiedschrijver Riehl, "voor dat zich het geval voordoet, dat een ziekenverpleegster of onderwijzeres een huwelijksaanbod afslaat uit liefde voor haar beroep," een geval, dat volgens hem nog nooit tot werkelijkheid is gekomen.

Alvorens bovengenoemde pogingen aan te wenden, had men zich eens de vraag moeten stellen, waarom juist thans en niet reeds in vroegere tijden de besproken leemte in de huishouding der maatschappij zoozeer in het oog valt. Men zou het antwoord gevonden hebben in het feit, dat er inrichtingen zijn opgeheven of in hare ontwikkeling en uitbreiding belemmerd, die met het beste gevolg genoemde anomalie wegnamen.

Diegenen, voor wie de wereld geen plaats of werkkring meer open heeft, kunnen in de geestelijke Orden opneming, bezigheden, plichten en met dit alles een beroep vinden. Volgens bekwaamheden en aanleg wordt hun een post toevertrouwd, eene taak opgelegd uit de menigte van officies, die elke religieuze inrichting uit haar aarde medebrengt; aan deze wijden zij zich, door het noviciaat beproefd en gehard, onverdeeld toe. Bevestigd in het bewustzijn dat de brug, die tot de wereld en haar ilusiën terugvoert, achter hen voor immer is afgebroken, stellen zij geest en hart, begeerte en toeleg op de verplichtingen, die zij vrijwillig op zich namen, om ze nimmer af te werpen tot aan den laatsten ademtocht.

Velen derhalve, die have en goed als een offer Gode hebben aangeboden en nog dagelijks hun wezen en zelfstandigheid slachtofferen op het altaar der zelfverloochening, vinden in de geestelijke Orden een beroep, waarvan het schitterend loon, dat hen in de toekomst van het andere leven tegenblinkt, tot standvastigheid en ijver aanspoort; zij volbrengen er een levenstaak, welker tijdelijke vergelding bestaat in een innigen zielevrede, veredeld door het verheffend bewustzijn van geen nutteloos leven te leiden. — De hand der Voorzienigheid leidt hen met bijzondere genadegunsten op den kruisweg des Verlossers, waar evenwel rozen bloeien, door den zinnelijken mensch nimmer ontwaard, maar die hun de zwaarste offers verzoeten in 't hevigste van den strijd tot eer van 's Heeren naam en tot welzijn der menschheid gevoerd.

Het grootste voordeel nochtans trekt Staat en Maatschappij van de werkzaamheid, die de geestelijke Orden ontwikkelen op het gebied der armenverzorging.

(*Wordt vervolgd.*)

—De Romeinsche *Riforma*, den politieken toestand van Europa besprekende, dringt sterk aan op eene inniger vereeniging tusschen Italië en Spanje. Beiden, zegt het blad, zijn Middellandsche Machten, met wederzijdsche belangen.

FRANKRIJK.—Pagny-sur-Moselle, berucht geworden door de zaak-Schnaebele, is het tooneel geweest eener geheimzinnige misdaad. De heer Ritter, grenscommissaris ter vervanging van Schnaebele, werd met revolverschoten gewond door een Duitsch reiziger.

Deze misdaad is bedreven door zekeren Zangerle, die in 1880 uit Frankrijk gebannen werd, en uit wraak den eersten den besten Franschen ambtenaar heeft willen dooden.

—Kardinaal Lavigerie is op het Elyseum door den president van de Republiek ontvangen. De *Univers* gelooft te weten, dat de hooggeplaatste aartsbisschop van Carthago en Algiers voor zijn vertrek naar Afrika uit zijn naam en uit dien van de bisschoppen der Fransche missiën uit de geheele wereld zich met den heer Grévy kwam onderhandelen over de smartelijke bezorgdheid, welke het jongst ontwerp van de militaire wet in die missiën heeft veroorzaakt. Dit ontwerp geeft in werkelijkheid aanleiding tot eenen onverhelpbaren en totalen ondergang van al de Fransche missiën, indien de geestelijken, die ze bedienen, onderworpen zullen zijn in Frankrijk aan de recrutenwet en zich gelijk thans van dien tijd af aan niet meer kunnen voorbereiden in hunne speciale seminaries op hun moeilijk en gevaarvol apostolaat. Dit is het, wat de hunnen invloed vijandiggezinden mochten vurig verlangen. Zij hopen op die wijze hun aloud beschermheerschap en de Fransche missionarissen in de streken van het Oosten en de kusten van de Middellandsche Zee te verdringen.

Deze beschouwingen door kardinaal Lavigerie ontwikkeld zoowel uit godsdienstig als nationaal oogpunt, zullen het onderwerp uitmaken van een memorie aan het gouvernement en aan den Senaat.

—De afgevaardigde Laur heeft Paul de Cassagnac voor de Rechtbank van Parijs gesommeerd. De heer Laur beschuldigt Cassagnac, dat deze hem gelasterd heeft in de Boulanger's *coup d'état*-geschiedenis.

—De *République Française* zegt, dat een *entente cordiale* tusschen Engeland en Frankrijk spoedig verzekerd kon worden met betrekking tot de Nieuw-Hebriden, indien Engeland geneigd ware om de dwaze lasteringen en snoeverijen van Oostenrijk te beletten.

Engeland, dat Nieuw-Guinea met Duitschland verdeeld heeft, kan zich tegen de annexatie van de N. Hebriden aan Frankrijk niet verzetten, maar het kan wel vragen, dat de Franschen daar geen misdadigers zullen zenden.

Wederzijdsche goede wil zou de heerschende verbittering verbannen, die nooit had moeten bestaan.

SPANJE.—De *Liberal* verzekert, dat men te Saragosa een groote meeting voorbereidt om te protesteeren tegen den invoer van Duitschen alcohol. De manifestanten zullen vaandels dragen met de volgende opschriften: „Noch bestolen in 1885, noch vergiftigd in 1887!" (De eerste dezer datums is eene toespeling op de Carolinen-quaestie).

Alhoewel de verdragen eerbiedigend, zal het gouvernement zijn recht doen gelden om binnenlandsche maatregelen te nemen voor de bescherming van de openbare gezondheid.

—Tusschen verscheidene kabinetten worden onderhandelingen gevoerd om een internationaal rechtspunt op te helderen, namelijk of het geoorloofd is aan een Mogendheid om na het sluiten van handelsverdragen uitvoerpremiën toe te staan, die de uitwerkselen van de bepalingen der genoemde verdragen kunnen te niet doen.

De geavanceerde bladen maken zich deze quaestie ten nutte om het gouvernement aan te vallen. Zij beschuldigen den minister eene voor Spanje noodlottige toegevendheid voor Duitschland te hebben.

DUITSCHLAND.—In de officiëele Berlijnsche kringen ontkent men absoluut de beweringen der Engelsche bladen, volgens welke Duitschland een algeheelen steun zou verleend hebben aan sir Wolff gedurende de onderhandelingen, die kort geleden plaats hadden over de Engelsch-Turksche conventie. Duitschland had er geen enkel belang bij eene beslissende oplossing van de Egyptische quaestie tot stand te brengen, en de betrekkingen tusschen Engeland en Frankrijk, zooals zij thans zijn, zijn geheel tot zijn voordeel.

—In den nieuwgekozen Beierschen Landdag telt het Centrum 77 en de liberale partij 71 leden. Tot deze laatsten behooren 5 conservatieven, 1 democraat, terwijl nog één mandaat (te Würsburg, waarbij de stemming voor candidaten der twee hoofdpartijen herhaaldelijk hetzelfde aantal stemmen verkregen) vacant is. Volgens deze gegevens bestaat in de eerstvolgende Beiersche Kamer van afgevaardigden eene anti-liberale meerderheid. Voor de absolute meerderheid (80 stemmen) ontbreken het Centrum dus drie stemmen.

—Onder de te Mainz in garnizoen liggende troepen zijn verscheidene soldaten aangehouden, als makende deel uit van de *Ligue des Patriotes*. De gearresteerden zijn bijna allen Elzas-Lotharingers. Men wil dat onder hunne papieren door de overheid de bewijzen van hun lidmaatschap van dien bond tot "hoogverraad" zijn gevonden.

—Het Duitsche gouvernement heeft wederom een échec geleden in zijne te St. Petersburg gevoerde onderhandelingen.

De Duitsche gezant te St. Petersburg, generaal Scheveinitz, heeft zich onlangs tot den Russischen minister van Buitenlandsche Zaken gewend om eene wijziging te verkrijgen van de wet, betreffende de vreemde grondbezitters in de Oostelijke provinciën, of ten minste eene uitzondering ten gunste van prins Radziwil en andere aanzienlijke personen van het Berlijnsche Hof. Na den Staatsraad te hebben geraadpleegd, heeft de heer Von Giers geantwoord, dat eene door een keizerlijke ukaso afgekondigde wet geen enkele uitzondering of wijziging mag toestaan.

De jongste maatregelen van het Duitsche ministerie van Financiën tegen de Russische waarden worden beschouwd als een gevolg van de weigering van het Russisch gouvernement om aan de verzoeken van Duitschland voldoening te geven.

Te Berlijn is men zeer ontevreden over de onderhandelingen van het Russisch gouvernement met het huis Rothschild, om den Russischen minister van Financiën onafhankelijk te maken van de geldmarkten te Berlijn, door de Russische fondsen te Londen en te Parijs te plaatsen.

—Een feit, dat niet van belang is ontbloot, is dat graaf di Robilant, gewezen Italiaansch minister van Buitenlandsche Zaken en een hartstochtelijk voorstander van een verbond tusschen Italië met Duitschland en Oostenrijk, te Berlijn is aangekomen. Prins Von Bismarck, die naar Kissingen zou zijn vertrokken, is voorloopig te Berlijn gebleven, ten einde met den Italiaanschen diplomaat te confereeren.

Het onderwerp der te houden conferentiën is de toestand waarin Italië gebracht is door den dood van Depretis. Men zegt, dat de heer Crispi, hoewel in beginsel aanhanger van het Austro-Duitsch verbond, niet geneigd is zich geheel en al te binden; deze zou ook de reden zijn, waarom de koning hem het departement van Buitenlandsche Zaken slechts *ad interim* heeft toevertrouwd.

Het zou niet onmogelijk wezen, dat, wanneer men van den heer Crispi ten gunste van bedoeld verbond geen formeele toezegging kan verkrijgen, de koning, die zeer op Bismarck's steun gesteld is, zou beproeven de Italiaansche Kamer opnieuw den heer di Robilant te doen aannemen, die dan als hoofd van het ministerie zou optreden.

—De Duitsche regeering heeft twee Russische familiën, die in de omstreken van Berlijn woonden, van het land verdreven.

ENGELAND—De *Times* verneemt, dat Rustan aan Lord Salisburij eene Turksche nota overhandigd heeft, in welke nieuwe onderhandelingen betreffende Egypte worden voorgesteld op andere grondslagen dan die der Conventie.

—Uithoofde van de politieke verandering van het kabinet-Salisbury ten opzichte der Iersche landbouwwet blijft men eene ontslagneming van het ministerie voor onvermijdelijk houden. Lord Hartington en een ander dissident-liberaal zouden in het kabinet komen. De heer Goschen, die zich te zeer tegen de hervorming der landbouwwet verzet had, zou zich terzelfder tijd terugtrekken met de heeren Smith en Matthews, die in het onlangs plaats gehad hebbende geval met mejufvrouw Cass betrokken zijn geweest.

De koningin zou van plan wezen de hoofden der conservatieve en der dissident-liberale partij dadelijk te doen vergaderen. Het is niet onmogelijk, dat lord Randolph Churchill aan de nieuwe combinatie deel zal nemen.

—In antwoord op eene vraag, in het Lagerhuis gedaan, weigerde de Onder-Staatssecretaris aan te nemen dat de verreffening van de quaestie betreffende de onzijdigverklaring van het Suez-Kanaal van eene concessie in zake de N.-Hebriden afhing. Hij zeide, dat de onderhandelingen met Frankrijk in een vriendschappelijken geest gevoerd waren.

RUSLAND.—De Katholieke kerk van Slawosczyce is onlangs op bevel der regeering gesloten geworden; de deuren van het Godshuis werden verzegeld. Gendarmes hebben den pastoor Vitalis Ryszard, die in hooge mate door zijne parochianen geacht wordt, naar Biala gevoerd, waar hij onder politie-toezicht moet verblijven totdat een definitieve beslissing omtrent zijn verder lot zal gedaan worden. Het misdrijf [?] van den pastoor bestond daarin, dat hij den 18 April jl. op verzoek van den zoon van den overleden schrijver Kraszewski Cajetan, eene requiem-Mis voor de rust van eerstgenoemde opgedragen had. Volgens de rechtbank had de H. handeling een demonstratief karacter gehad, en dientengevolge moest de kerk gesloten worden.

—De Afghaansche queaestie is zoodanig opgelost, dat Engeland het gebied ontvangt tusschen de rivieren Kusch en Murghab; daarentegen neemt Rusland de Engelsche grenslijn aan den Oxus aan en ziet af van de districten, op welke het krachtens de overeenkomst van 1873 aanspraken kan doen gelden. Marnchalk blijft dus aan Afghanistan.

Naar de *Daily News* uit St. Petersburg verneemd, is de emir Abdoel Rahman ontevreden over deze grensregeling, alsook over de wijze, waarop Engeland hem tijdens de onderhandelingen ignoreerde.

—De heert Nélidoff bevindt zich te Berlijn om met de Duitsche regeering te onderhandelen over Bulgarije. Er wordt gezegd, dat Duitschland zal toegeven, dat Rusland Bulgarije tijdelijk bezette, indien het getal der troepen en den duur der bezetting vooraf bepaald wordt. Rusland wil zich echter niet aan beperking verbinden.

Officiëel wordt er vermeld, dat de regeering eene circulaire aan de Mogendheden gericht heeft met de verklaring dat zij niet in staat is de verkiezing van Prins Ferdinand voor den Bulgaarschen troon te erkennen.

Naar aanleiding van deze circulaire heeft Prins Ferdinand den Czaar van zijne verkiezing kennis gegeven, en vroeg verguning om St. Petersburg te bezoeken, teneinde de wenschen van den Czaar te vernemen, voordat hij naar Bulgarije vertrekken zou.

De Czaar antwoordde, dat Rusland de verkiezing van den Prins niet erkennen zal, en dat de P[illegible] reis naar Bulgarije op ge[illegible] ze rechtvaardigen kan.

Ten slotte drukt de c[illegible] hoop uit, dat het Bulga[illegible] met de plannen van [illegible] overeenkomen en niet [illegible] het Berlijner Verdrag [illegible] wordt.

De Moscou *Gazette* ze[illegible] deze Russische circulaire ov[illegible] in Rusland groote vol[illegible] teweeggebracht heeft. Het blad is van meening dat de verwijdering van Prins Ferdinand nu onvermijdelijk is, en zegt er bij, dat, indien de Prins Bulgarije niet verlaat, Rusland zijne verplichtingen van het Berlijner Verdrag zal laten varen, welke verplichtingen het altijd beschouwd heeft als "een bittere teleurstelling na een glorierijken oorlog."

—De Russissche journalist, Katkoff, die onlangs overleden is, heeft een schat van twee millioen roebels nagelaten.

—Een telegram uit Mery meldt, dat het leven van den Emir van Afghanistan in gevaar is. Ten gevolge van kanker werd een zijner voeten afgezet, en men vreest, dat deze operatie zijn dood zal veroorzaken.

BULGARIJE.—Den 22n Augustus is Prins Ferdinand te Sofia aangekomen. Hij ontving het gebruikelijke offer van brood en zout. Zijn aankomst werd door saluutschoten van de artillerie bekend gemaakt, en een militaire eerewacht begeleidde hem naar het paleis. De stad was luisterrijk geïllumineerd.

—Baron Theilmann, Duitsch Consul te Sofia, die tot Minister te Darmstadt benoemd is, heeft van zijne regeering instructies ontvangen om zijn vertrek naar de laatstgenoemde plaats te vertragen, totdat de Bulgaarsche crisis geëindigd is.

—Volgens een semi-officiëele verklaring uit Philippopolis is de proclamatie van Prins Ferdinand verkeerd begrepen geworden. De prins heeft nooit de politieke onafhankelijkheid van Bulgarije afgekondigd. Hij was altijd gereed het Berlijner verdrag te eerbiedigen, en wenscht niet zich de opperste rechten van den Sultan aan te matigen.

AFRIKA.—Negus Jan van Abyssinië moet de koningin van Engeland hebben verzocht als bemiddelaarster op te treden in het geschil tusschen hem en Italië. De Abbyssinische vorst verklaart zich bereid, toe te geven, dat Massowah en omliggend gebied door een Italiaansch garnizoen bezet blijve, mits Italië zich verbinde, niet verder door te dringen en den genoemden Afrikaanschen Staat toelate vrij te Massowah handel te drijven.

NOTICIA.

Colegio "Santo Tomás."

Dia Martes atardi, fiesta di Santa Rosa de Lima, tabatin aki, na San Fuego, un solemnidad grandi. No grandi pa su pompa, koe no tabatin, sino sí pa su importancia, koe ta mucho.

E dia-ai promé piedra di un institucion catolica nobo, Colegio "Santo Tomás" tabata poner. Manera nos lesadornan sabi, Monsenjor van Ewijk caba a projecta fundacion di un Colegio catolica pa mucha-homber. Despues di su morto, Monsenjor Reijnen, den su zelo grandi pa progreso di Catolicismo, a sigi trahaciendo toer sorto di esfuerzo pa realiza e projecto grandi i noble di su antecesor.

N'e ora, koe nos a bisa, tabata reunir den coerá di San Fuego diferente pader, koe Monsenjor Kieckens na cabez, Rev. Fraternan, koe lo tin e colegio na nan cuidao, e alumnonan, koe ja ta confiar na nan cargo, i algun particular. Promé koe Monsenjor Kieckens a pasa na solemnidadnan di ponementoe di promé piedra el a duna un explicacion cortico, pa kiko el a escohe dia di fiesta di Santa Rosa pa haci esai. E motiboe ta, koe anja pasar, estando Monsenjor Kieckens na Hoelanda, é ta kende a trata coe Congregacion di propagacion di ensenjanza católi-

ca di Tilburg, pa é funda un cas na Curaçao tambe. Despues di a lucha coe mucho dificultad, casi el a perde speranza di por a logra su obheto promé koe pasa un cuater anja. Ma esai no a desanimé i el a sigi haci su esfuerzonan, coe n'e resultado, koe dia 30 di Augustus 1886, fiesta di Santa Rosa de Lima, el a ricibi noticia satisfactorio, koe é por conta coe tres Frater di e Congregacion, koe a bini huntoe coe n'é, tempoe el a bolbe for di Hoelanda. Atribuyendo e resultado feliz na intervencion di e promé Santoe Sur-Americana, segunda patrona di nos Vicariato, Monsenjor Kieckens a escohe e mes fiesta pa pone promé piedra di e Colegio catolica, koe, bao di proteccion di Santo Tomás de Aquino, lo ta un gloria i un beneficio pa nos Vicariato na particular i pa henter Curaçao, manera awé nos ta conta caba Colegio di Monhanan, koe ta inculca den coerazon di hubentud doctrina sanonan di Catolicismo, koe ta berdadero i único garantía pa moral i pa sociedad.

Awé Colegio "Santo Tomás" tin caba cinco alumno, i nos ta informar, coe pronto e número-ai lo aumenta coe algun mucha mas, koe ta biniendo. Nos no kier corre adilanti i haci ningun elogio di e establecimiento di berdadera educacion; larga nos confia coe siguranza, koe su frutanan lo ta su mihó recomendacion. Ma nos no por larga di reconoce, koe coe n'e Colegio-ai, gracias na esfuerzo i sacrificio di clero catolica, Curaçao a duna atrobe un paso grandi riba camina di progreso i di berdadera civilizacion.

¿Catolicismo ta muriendo?

Progreso, koe Catolicismo ta haci den Inglatera, ta dia pa dia mas grandi i notable. Ta dos anja p'aki, koe a pasa for di Iglesia Anglicana na Catolicismo: *sjete* miembro di Conseho secreto di corona; *trinta i tres* diputado di Cámara di Lores; *ochenta i dos* diputado di Cámara di Comunes; *mil cincuenta i un* persona di nobleza ingles; *ciento cuarenta i cinco* oficial di ehército, den cual tin seis di grado alto i un mariscal; *binti i nuebe* oficial di marina, den cual tin *sjete* admiral; *cuarenta i ocho* dokter; *setenta i dos* magistrado i abogado i *tres cientoe i trinta i sjete* DOMI PROTESTANT.

¿Lo ta berdad, lo ke enemigoenan di Iglesia ta bisa:—*Catolicismo a muri, ó é ta muriendo?*

¿Lo ta berdad, lo ke liber pensadornan ta bisa:—*ta solamente den hende ignorante, den mohé i den hende salvage Catolicismo ta bai adilanti?*

Un accion noble di Italia.

Un corresponsal di Roma ta scirbi na redaccion di *Le Monde* di Paris, koe, for di indagacionnan koe Papa a larga haci, a sali na luz, koe gobierno Italiano a bolbe viola secretoe di correspondencia, esta: na postkantoor di Roma nan a saca for di diferente carta di Papa na Nunciohan, un koe nan a habri. Pa nan comete e accion susji-aí, nan a scohe carta di un di e Nuncionan di mas aleuw, afin koe su tardamentoe jama atencion menos. Despues koe nan a copia e carta,—na cual ocasion, den purá, nan a loebida henter un frase afó—nan a bolbe ceré, seljé i mandé na su destino. Di e cópia-aí nan a haci un otro cópia, di manera koe naturalmente den e di dos cópia-aki tambe falta e mes frase koe den é di promé. Un di e cópianan tabata mandar pa *Agence Havas* [un agencia di telegraaf] i e otro na redaccion di *Riforma* [un courant anti-catolica di Roma], pa koe na momentoe di necesidad toer dos huntoe por publica e carta di Papa na mes tempoe.

E corresponsal di *Le Monde* ta bisa acerca, koe Papa lo pone e violacion-aí di secretoe di correspondencia oficialmente na conocementoe di toer Nacion, como un prueba nobo di koe Papa no ta liber ni independiente den su tratoe, koe necesariamente é meste tin coe henter mundoe, na oenda tin Católica.

Berdaderamente, kende por sostene sin preocupacion koe Papa ta liber den direccion di Iglesia, ora é ta súbdito di un gobierno no solamente enemigoe, ma un gobierno koe, guiar pa Logie, no ta hala atras pa ningun baheza, basta é por persigi Su Santidad?

Profanación di Catedral di Perusa.

Pa nos lesadornan mira di ki manera gobierno Italiano ta garantisa libertad i derecho di Iglesia Católica, nos ta pidi nan lesa lo ke ta sigi.

A sosode caba durante ehercicionan di luna di Mei, koe un grupo di mucha homber impio, major parti no di Perusa, i sin duda proteger pa tolerancia culpable di autoridadnan, a permiti nan di stroba ceremonia religiosonan den Catedral di Perusa, di tal manera, koe e pader predicador mester a jama nan atencion diferente be riba nan comportacion inconveniente. Poco dia pasar — apesar di koe policia tabata avisar — e escena di desorden tabata renobar, na presencia di arzobispo, koe tabata administra Sacramentoe di Confirmacion. Apesar di su advertencianan, e prelado no por a caba ceremonia den misa, sino é mester a bai sigi su funcion den su palacio.

Un correspondencia di Perusa na *Popolo Romano* ta conta e asunto-ai asina:

„Durante ceremonia di confirmacion i apesar koe agentenan di policia tabata presente, Monsenjor Arzobispo, mirando koe e banda di impionan tabata sigi profana cas di Sonjor, a bisa nan coe un tono santamente indignar, koe nan tabata strobé den su funcion. Ta parce, koe e ora-ai policia mester a prohibi e desorden impio. Ma, al contrario, harimentoe i gritoe tabata redobla e reprension di Monsenjor, di tal modo, koe e digno obispo, pa salba su dignidad i respeto di templo, a stop ceremonianan di confirmacion i el a retiré bai na su palacio. E ora-ai e bagamundoenan, sabiendo koe policia lo no a castiga nan, a cuminsa zundra e obispo di un manera di mas infame. Algun di nan a bai asina aleuw di drenta te den corredor di palacio episcopal pa stroba drentamentoe di e muchanan, koe meste tabata confirmar, i di nan padrino i madrinanan. Ai solamente policia a huzga prudente di interveni seriamente pa stroba violencia di mas grandi."

Voce della Verità ta afirma, koe ningun di e funcionarionan, koe mester a prohibi asina sorto di escándalo, no a haja ningun castigoe. *Paese*, di Perusa, ta repeti e palabra, koe ta den boca di toer hende. ¡Berguenza pa un gobierno koe ta cera wowo pa asina sorto di escandalo! i é ta bisa acerca, koe e bagamundoenan ta algun agente di Logie, mandar na Perusa pa provoca un escandalo.

GETROUWD:

Isidoro Joaquin Hellburg

MET

Johanna Francisca Siberie.

Curaçao, den 31 Aug. 1887.

Algemeene kennisgeving.

ANUNCIO

Directiva di UNION DI COMPANJEROE DI SAN HOSÉ ta pone na conocementoe di público, koe, di acuerdo coe Art. 10 di Reglamento Revisar di e Union-ai, aprobar pa disposicion di Gobiernoe di dia 24 di e luna-aki N° 207, el a establece aki un Sastrería i un Zapatería den Punda, Heerenstraat, Cas No. 60, (banda di *Casa Azul*) bao di nomber di LA UNION, i koe Senjores L. M. RHODE i CORNELIS DOVAL tin toer poder pa dirigi i maneha e winkelnan-ai. Na mes tempoe Directiva ta participa, koe na LA UNION tin existente semper un surtido grandi di toer sorto di articulo nobo propio pa Sastrería i Zapatería.

Curaçao 28 Maart 1887.

President
D. CORSEN.

Secretario
AURELIO ALVAREZ.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA.